

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2014(2245)(INI)

20.4.2015

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Regioninės plėtros komitetui

Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos stiprinimas Sąjungoje (2014(2245)(INI))

Nuomonės referentė: Danuta Jazłowiecka

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi kai kuriose valstybėse narėse finansų krizė turėjo poveikio sanglaudos politikai ir dėl jos dar išaugo nedarbo lygis, padidėjo skurdas, socialinė atskirtis ir skirtumai tarp Sąjungos regionų;
- B. kadangi iš naujausių 2013 m. duomenų matyti ilgalaikis kaip niekad aukštas 5,1 proc. darbo jėgos nedarbo lygis Sąjungoje; kadangi ilgalaikis nedarbas turi lemtingų padarinių atskiriems žmonėms per visą jų gyvenimą ir gali tapti struktūriniu, ypač pakraščio regionuose;
- C. kadangi pastaruoju metu valstybės investicijos Sąjungoje realiai sumažėjo 15 proc. ir kadangi daugelyje regionų, ypač tuose, kur susiduriama su demografinėmis problemomis, nebuvo galimybių deramai prisidėti prie strategijos „Europa 2020“ tikslų, visų pirma pagrindinio tikslo – iki 2020 m. pasiekti 75 proc. užimtumo lygį, sumažinti 20 milijonų žmonių skurdą ir sumažinti mokyklos nebaigiančių jaunuolių skaičių;
- D. kadangi didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų turinčiuose regionuose nedarbo lygis paprastai yra aukštesnis, ekonomikos augimas mažesnis, o didelių investicijų trūksta, todėl Sąjungoje atsiranda struktūrinių skirtumų; kadangi šiuose regionuose užimtumo lygis yra vidutiniškai 10 proc. mažesnis už nacionalinį tikslą, palyginti tik su 3 proc. mažesniu užimtumu labiau išsivysčiusiuose regionuose;
- E. kadangi Europos struktūriniai ir investicijų fondai vis dar yra vienos iš pagrindinių Sąjungos investavimo priemonių, kurios, jei veiksmingai naudojamos, turi potencialą sumažinti skirtumus ir struktūrinį disbalansą tarp regionų, sušvelninti neigiamas tendencijas, atsiradusias dėl ekonomikos krizės, kurti kokybiškas ir tvarias darbo vietas ir skatinti tvarų ekonomikos augimą, ypač regionuose, kuriuose to labiausiai reikia; kadangi Europos socialinis fondas yra pagrindinė investavimo į žmogiškąjį kapitalą, integracijos į darbo rinką ir kovos su skurdu ir socialine atskirtimi priemonė;
- F. kadangi socialiniai ir ekonominiai valstybių narių skirtumai dar labiau padidėjo, o kalbant apie regioninės konvergencijos tikslą pastebimas priešingas reiškinys; kadangi pagrindinių ir pakraščiuose esančių valstybių nedarbo rodiklių skirtumas 2000–2013 m. padidėjo nuo 3,5 iki 10 proc.; kadangi dėl šių skirtumų didėja susiskaidymo pavojus ir kyla grėsmė Sąjungos ekonomikos stabilumui bei socialinei sanglaudai; kadangi Šeštojoje sanglaudos ataskaitoje atkreiptas dėmesys į Europos struktūrinių ir investicijų fondų vaidmenį įveikiant nelygybę, pirmiausia krizės laikotarpiu;
1. apgailestauja, kad Sąjungos fondų darbo vietų kūrimo potencialo vis dar nepakanka, ir pažymi, kad jį reikėtų toliau stiprinti, veiksmingiau ir labiau orientuojantis į rezultatus formuojant politiką ir ją įgyvendinant; šiuo klausimu išreiškia susirūpinimą dėl vėluojančio 2014–2020 m. veiksmų programų priėmimo ir jų įgyvendinimo ir ragina Komisiją ir valstybes nares paspartinti šį procesą; ragina Komisiją ir valstybes nares palengvinti galimybes gauti finansavimą visiems naudos gavėjams, ypač MVI, kurios

neseniai sukūrė 80 proc. naujų darbo vietų;

2. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti pritaikytą įvairių krypčių politiką, pagal kurią būtų skatinama kurti kokybiškas darbo vietas ilgalaikiams bedarbiams, vyresnio amžiaus bedarbiams, moterims ir kitoms prioritetinėms grupėms, kurios itin skaudžiai nukentėjo nuo krizės;
3. apgailestauja, kad jaunų žmonių nedarbo lygis vis dar išlieka pernelyg aukštas, ypač labiausiai nuo krizės nukentėjusiose valstybėse narėse; ragina valstybes nares skubiai kuo geriau panaudoti pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą skirtas lėšas, ypač išankstiniam finansavimui numatytą 1 mlrd. eurų, kai tik jis bus suteiktas, siekiant padidinti jaunų žmonių įsidarbinimo galimybes; ragina valstybes nares naudoti turimas Sąjungos lėšas, kad būtų papildytos ir sustiprintos nacionalinės programos, skirtos skatinti sanglaudą, regionų konkurencingumą, užimtumą ir verslumą, visų pirma jaunimo; be to, šiuo klausimu ragina Europos aukštojo mokslo įstaigas dėti daugiau pastangų pritaikant savo programas prie darbo rinkos ir apskritai visuomenės poreikių ir rengiant individualaus orientavimo konsultavimo programas, kurios galėtų padėti platesniu mastu kovoti su jaunimo nedarbu;
4. pažymi, kad mokyklos nebaigusiu jaunuolių skaičius vis dar išlieka didžiulis Sąjungoje, o tai turi įtakos jaunimo nedarbo lygiui; pabrėžia, kad būtina spręsti šią problemą modernizuojant švietimo sistemas ir mokymo programas, pasinaudojant ESF pagalba;
5. pabrėžia lyčių aspekto svarbą kuriant darbo vietas; ragina Komisiją skirti pakankamą finansavimą, kad būtų išspręsta moterų nedarbo problema; mano, kad moterys galėtų pasinaudoti technologijų pažanga, nes ji leistų dirbti lankstesniu darbo grafiku, ir ragina Komisiją investuoti į šią sritį;
6. ragina Komisiją skirti ypatingą dėmesį mažumų grupių padėčiai visoje Sąjungoje, nes jos patiria visų pavidalų socialinę atskirtį ir todėl gali dažniau nukentėti dėl struktūrinio nedarbo; mano, kad planuojant politiką dėl socialinės sanglaudos Sąjungoje reikia atsižvelgti į mažumų integravimo problemą;
7. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į gamybos modelių pokyčius ir senėjančią visuomenę, kur kas svarbesnis vaidmuo tenka ESF ir investicijoms, skirtoms darbuotojų gebėjimams pritaikyti; yra tvirtai įsitikinęs, kad šiuo klausimu ESF turėtų papildyti nacionalinius valstybėse narėse taikomus metodus; ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti, kad turimi ištekliai būtų naudojami kuo veiksmingiau ir efektyviau, siekiant garantuoti darbuotojų įsidarbinimo galimybes, socialinę įtrauktį ir lyčių lygybę; kartu pabrėžia, kad pagal ESF finansuojamos mokomosios programos turėtų taip pat būti pritaikytos verslininkų ir vadovų lygmens darbuotojų poreikiams, kad būtų užtikrintas tvarus bendrovių, ypač MVI, kurios sukuria didžiąją dalį darbo vietų Sąjungoje, vystymasis;
8. ragina valstybes nares ir Komisiją toliau dirbti, ypač siekiant tobulinti ir plėsti EURES platformą, kaip veiksmingą priemonę, skirtą darbuotojų judumui Europoje, ypač tarpvalstybiniam judumui, palengvinti, gerinant jų žinias apie Sąjungos darbo rinką, informuojant juos apie darbo galimybes ir padedant jiems atliekant formalumus; skatina valstybes nares plėsti ir remti EURES tinklus, ypač pripažįstant tai, kad pasienio

darbuotojai pirmieji patiria su prisitaikymu ir profesinių kvalifikacijų pripažinimu susijusių problemų; pažymi, kad naudojantis šiais tinklais, apimančiais viešąsias užimtumo tarnybas, socialinius partnerius, vietos ir regionų valdžios institucijas ir kitus privačiuosius suinteresuotuosius subjektus, palengvinamas ir remiamas tarpvalstybinis judumas;

9. pabrėžia, kad kuriant kokybiškas darbo vietas reikia vadovauti naudojantis naujomis technologijomis; mano, kad Komisija turėtų susieti nedarbo lygio mažinimą su skaitmeninės darbotvarkės ir programos „Horizontas 2020“ priemonėmis;
10. pabrėžia, kad Sąjunga turėtų investuoti į įmones ir remti jų steigimą, ypatingą dėmesį skirdama MVĮ ir labai mažoms įmonėms, kurios sudaro 99 proc. visų Sąjungos įmonių ir neseniai sukūrė 80 proc. naujų darbo vietų, sudarydama joms geresnes sąlygas gauti finansavimą, mažindama administracinę naštą, supaprastindama teisės aktus, susijusius su programa REFIT, ir užtikrinant įmonėms, taip pat ir naujai įsteigtoms, palankią aplinką ir tinkamą reglamentavimo sistemą; pabrėžia, kad dėl šių priemonių neturėtų nukentėti darbo ir socialinės teisės ES; taigi teigiamai vertina ketinimą įsteigti naują Europos strateginių investicijų fondą kaip papildomą sanglaudos politikos priemonę, turinčią potencialą papildomai sukurti 1,3 mln. darbo vietų per tris metus;
11. pabrėžia, kad sanglaudos politika turėtų būti naudojama pažangiam ir tvariam augimui tuose regionuose, kuriuose to reikia labiausiai, skatinti įvairiais būdais ir finansinėmis priemonėmis remiant labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių steigimąsi ir plėtojimą;
12. ragina valstybes nares, siekiant socialinės ir ekonominės konvergencijos, užtikrinti, kad ir atokūs bei maži regionai turėtų reikiamų pajėgumų, pvz., žmogiškųjų išteklių, esamoms lėšoms panaudoti;
13. ragina valstybes nares, atsižvelgiant į neigiamą senėjančios visuomenės ir demografinių sunkumų poveikį darbo rinkoms, kurti projektus, kuriais būtų sprendžiama gyventojų skaičiaus mažėjimo problema ir remiamas darbuotojų judumas;
14. ragina Komisiją užtikrinti, kad investicijos būtų orientuojamos į ekonomiškai silpnesnius regionus, kuriuose yra didelis nedarbas, ir į tokiuose regionuose veikiančias MVĮ, nes jos turi nedaug galimybių gauti finansavimą, siekiant užtikrinti, kad šios pastangos darytų didžiausią poveikį tose srityse, kuriose jų reikia labiausiai, o renkantis būtų tinkamai atsižvelgiama į ekonomines investicijų ypatybes; pritaria Komisijos nuomonei, kad augančiuose, pvz., skaitmeninės ekonomikos, žaliuosiuose ir sveikatos priežiūros sektoriuose, reikia kvalifikuotos darbo jėgos;
15. primena, kad darbo užmokesčio derinimas su našumu svarbus ne tik socialinei sanglaudai užtikrinti, bet ir siekiant išlaikyti stiprią ekonomiką bei našią darbo jėgą;
16. pabrėžia teritorinės sanglaudos vaidmenį ir šiuo atžvilgiu pabrėžia investicijų į tarpvalstybinę infrastruktūrą, pvz., vidaus vandenų kelius, svarbą ir jų vaidmens pripažinimą skatinant regionų socialinį ir ekonominį vystymąsi;
17. mano, kad mažinant vidaus konkurencingumo skirtumus ir struktūrinį disbalansą regionuose, kuriuose to labiausiai reikia, sanglaudos politikos priemonėmis tenka

pagrindinis vaidmuo; ragina Komisiją apsvarstyti išankstinio finansavimo galimybę, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas atitinkamoms valstybėms narėms per 2014–2020 m. laikotarpį visapusiškai naudotis lėšomis, tačiau visada užtikrinant, kad būtų laikomasi biudžetinės atskaitomybės principo;

18. mano, kad biudžetinė drausmė yra labai svarbi siekiant pažangaus ir tvaraus ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo; ragina iš naujo sutelkti dėmesį į geresnį išlaidų valdymą ir kovą su sukčiavimu;
19. pabrėžia, kad teritorinis augimo ir darbo vietų kūrimo politikos poveikis skiriasi priklausomai nuo konkrečios kiekvieno regiono padėties ir kad nuo krizės pradžios regioniniai skirtumai didėjo; pabrėžia, kad, siekiant skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą ir sykiu išsaugoti teritorinę sanglaudą, konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose reikėtų atsižvelgti į teritorinius valstybių narių skirtumus.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	16.4.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 39 -: 13 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Danuta Jazłowiecka, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joėlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Maria Joāo Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siōn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Źdanoka, Jana Źitňanská, Inēs Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Amjad Bashir, Elmar Brok, Tania González Peñas, Eva Kaili, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Maria Grapini, Ivan Jakovčić